

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра: САП

Звіт до виконаної лабораторної роботи №5
з дисципліни “Дискретна математика”
на тему: "Основи теорії дерев"

Виконав:

студент групи ПП-16

Якіб'юк Ігор

Прийняв:

Асистент каф. САП

Іванина В. В.

Львів - 2023

Лабораторна робота № 5

Мета роботи: Мета роботи – ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії дерев, вивчити можливості програми Maple18 для розв’язування задач про дерева.

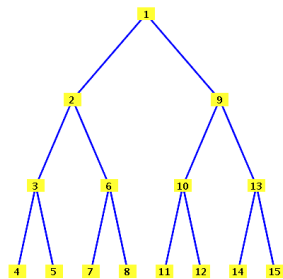
Хід роботи:
Варіант 29

Завдання 4.1:

Завдання 4.1. Побудувати та відобразити у програмі Maple18 дерево, яке містить:
29.12 ребер
До кожного з побудованих дерев записати список суміжності та масив його елементів.

Розв’язання 4.1:

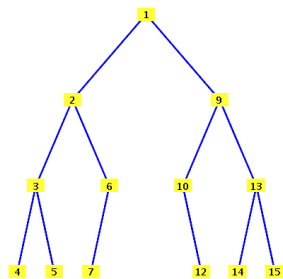
```
K := CompleteBinaryTree(3);  
K := Graph 147: an undirected unweighted graph with 15 vertices and 14 edge(s)  
DrawGraph(K);
```



```
NumberOfEdges(K);
```

14

```
H := DeleteEdge(K, {{10, 11}, {6, 8}});  
H := Graph 147: an undirected unweighted graph with 15 vertices and 12 edge(s)  
H := DeleteVertex(K, [8, 11]);  
H := Graph 148: an undirected unweighted graph with 13 vertices and 12 edge(s)  
DrawGraph(H);
```



```
IsTree(H);
```

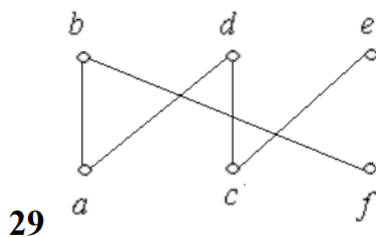
true

Батько	Сини
1	2, 9
2	3, 6
3	4, 5
6	7
10	12
13	14, 15

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	9	3	6	10	13	4	5	7	12	14	15

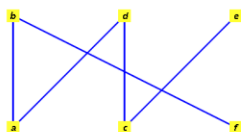
Завдання 4.2:

Завдання 2. Користуючись програмними кодами (процедура *type()*), наведеними в теоретичній частині, перевірити чи зображений на рисунку граф є деревом.

Розв'язання 4.2:

```
B := Graph({ {a, b}, {a, d}, {b, c}, {c, d}, {c, e}});
B := Graph 149: an undirected unweighted graph with 6 vertices and 5 edge(s)
vp := [[1, 0], [1, 1], [2, 0], [2, 1], [3, 1], [3, 0]];
vp := [[1, 0], [1, 1], [2, 0], [2, 1], [3, 1], [3, 0]]
SetVertexPositions(B, vp);
DrawGraph(B);
```



```
`type/Tree` := proc(obj)
local result;
try
result := GraphTheory[IsTree](obj);
catch:
result := false;
end try;
return result;
end proc;
type(B, Tree);
```

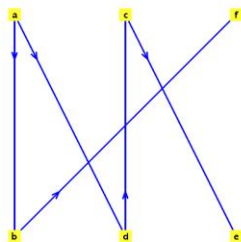
true

Згідно з результату 4.2, завдання 4.3.1:

4.3.1. Якщо заданий граф згідно з Вашим варіантом є деревом, то користуючись наведеними в теоретичній частині програмними кодами (процедури *type/RTree()* та *DrawRTree()*), перевірити чи породжений кореневий граф є деревом та нарисувати його, задавши попередньо його кореневу вершину (граф *firstRooted*).

Розв'язання 4.3.1: B := Graph({ ["a", "b"], ["a", "d"], ["b", "f"], ["d", "c"], ["c", "e"] });
B := Graph 4: a directed unweighted graph with 6 vertices and 5 arc(s)

DrawGraph(B);


```
`type/RTree` := proc(obj) local R, Alist, v, i; uses GraphTheory; if not type(obj, Graph) then
return false end if; if not IsTree(UnderlyingGraph(obj)) then return false; end if; R
:= GetGraphAttribute(obj, "root"); if not R in Vertices(obj) then return false; end if; Alist
:= [R]; i := 1; while i <= nops(Alist) do Alist := [op(Alist), op(Departures(obj,
Alist[i]))]; i := i + 1; end do; if {op(Alist)} = {op(Vertices(obj))} then return true;
else return false; end if; end proc;
SetGraphAttribute(B, "root" = "a");
GetGraphAttribute(B, "root");
```

"a"

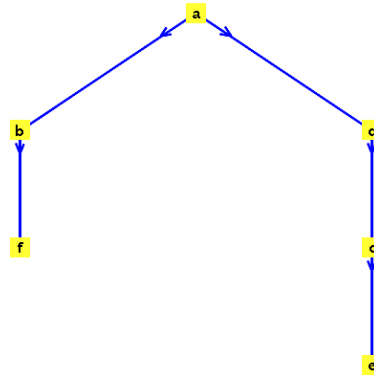
type(B, RTree);

true

```

DrawRTree := proc( firstRooted :: RTree)
local R, U, P;
uses GraphTheory;
R := GetGraphAttribute( firstRooted, "root");
U := UnderlyingGraph( firstRooted);
DrawGraph( U, style = tree, root = R) :
P := GetVertexPositions( U, style = tree, root = R);
SetVertexPositions( firstRooted, P);
DrawGraph( firstRooted);
end proc:
DrawRTree(B)

```


Завдання 4.4:

Завдання 4.4. Для кореневого дерева із завдання 4.3, користуючись наведеними в теоретичній частині програмними кодами:

- 1) знайдіть предків вершини *d* (*FindParent*);
- 2) знайдіть нащадків вершини *c* (*FindChildren*);
- 3) визначте список дітей дерева (нащадки кореневої вершини) (*FindChildren*);
- 4) встановіть чи вершина *e* є внутрішньою чи листком (*IsInternal*, *IsLeaf*);
- 5) визначте перелік всіх листків дерева (*FindLeaves*).

Розв'язання 4.4: *FindParent* := **proc**(*T* :: RTree, *v*)
local *A*;
A := GraphTheory[Arrivals](*T*, *v*);
if nops(*A*) = 1 **then**
return op(*A*);
elif nops(*A*) = 0 **then**
return FAIL;
else
error "The given graph is not a tree."
end if;
end proc;
FindParent(*B*, "d");

FindChildren := **proc**(*T* :: RTree, *v*)
return GraphTheory[Departures](*T*, *v*);
end proc;
FindChildren(*B*, "c");
["e"]
FindChildren(*B*, "a");
["b", "d"]
IsInternal := **proc**(*T* :: RTree, *v*)
if GraphTheory[Departures](*T*, *v*) ≠ [ ] **then**
return true;
else
return false;
end if;
end proc;
IsInternal(*B*, "e");
false
IsInternal(*B*, "a");
true

FindLeaves := **proc**(*T* :: RTree)
local *Leaves*, *v*;
uses GraphTheory;
Leaves := { };
for *v* **in** Vertices(*T*) **do**
if *IsLeaf*(*T*, *v*) **then**
Leaves := *Leaves* **union** { *v* };
end if;
end do;
return *Leaves*;
end proc;
FindLeaves(*B*);

IsLeaf := **proc**(*T* :: RTree, *v*)
if GraphTheory[Departures](*T*, *v*) = [ ] **then**
return true;
else
return false;
end if;
end proc;
IsLeaf(*B*, "e");
true

Завдання 4.5:

Завдання 4.5. Побудувати кореневі дерева, які відповідають математичним виразам

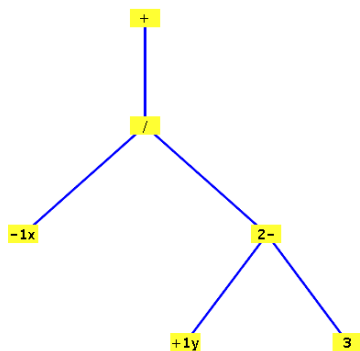
29. $x / (y - 3) + x * ((8 * y - 4) + x^2))$

Розв'язання 4.5:

$$\text{MathGraph1} := \text{Graph}(\{\{ "+", "/" \}, \{ "/", "-1x" \}, \{ "/", "2-" \}, \{ "2-", "3" \}, \{ "2-", "+1y" \}\});$$

MathGraph1 := Graph 5: an undirected unweighted graph with 6 vertices and 5 edge(s)

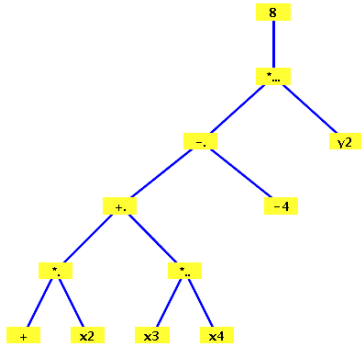
```
DrawGraph( MathGraph1 );
```


$$\text{MathGraph2} := \text{Graph}(\{\{ "+", "\cdot" \}, \{ "\cdot", "x2" \}, \{ "\cdot", "+." \}, \{ "+.", "-." \}, \{ "+.", "\cdot.." \}, \\ \{ "\cdot..", "x3" \}, \{ "\cdot..", "x4" \}, \{ "-.", "... " \}, \{ "... ", 8 \}, \{ "... ", "y2" \}, \{ "-.", "-4" \} \});$$

MathGraph2 := Graph 6: an undirected unweighted graph with 12 vertices and 11 edge(s) (

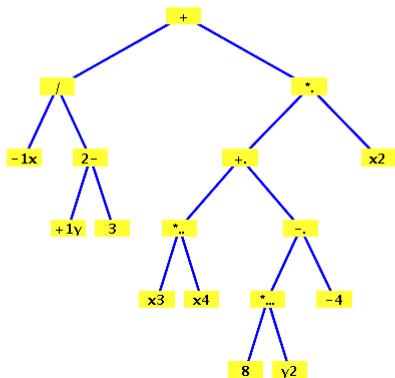
```
SetGraphAttribute( MathGraph1, "root" = "+" );
```

```
DrawGraph( MathGraph2 );
```


$$FnGraph := GraphUnion(MathGraph1, MathGraph2);$$

FnGraph := Graph 7: an undirected unweighted graph with 17 vertices and 16 edge(s)

```
DrawGraph(FnGraph, style = tree, root = "+");
```


В останньому завданні побудував кореневе дерево, що відповідає математичному виразу, однак через особливості Maple 18 деяким операндам були надані індекси ('.', '+1', '-1', '2', '3', '4').

Висновок: На даній лабораторній роботі я ознайомився з основними поняттями теорії дерев, а також навчився розв'язувати з ними задачі у програмному середовищі Maple18. Під час виконання роботи: я намалював дерево з 12 ребрами, дослідив чи наданий мені граф є деревом. Пізніше за допомогою функцій в теоретичному матеріалі, встановив орієнтованому графу тип дерево і намалював його. Спочатку з цим виникли деякі проблеми, через те, що в 1 ребрі був неправильний напрям, але я її швидко пофіксив, і граф успішно був виведений на екран. Також уже намальований граф перевіряв на функціях з теорії, а саме: FindParent, FindChildren, IsInternal, IsLeaf і FindLeaves. І в останньому завданні побудував кореневе дерево, що відповідає математичному виразу, однак через особливості Maple 18 деяким операндам були надані індекси ('.', '+1', '-1', '2', '3', '4').